



חק לישראל – פרשת מסעי יום ב'

מאד – כאילו אתם נחרצים על צית המקדש
שעתיד ליחרב:

(יג) שתיים רעות – אם המירו יראתם זכיואל
זה יש כאן רעה אחת ועכשיו שאותי עזבו
שאני מקור מים חיים ללכת אחרי העכו"ם
שהם כבורות של מים מכונסין ונשצדין
ונסקדין ומימיהם נבלעים צסקיהם הרי
שתיים רעות. לחלוץ – לחפור. אשר לא יכילו
– טינדרונ"ט זלעז את מימיהם שהמים
מטשטשין את שפתם וכותליהם והם נופלין:

למדבר ונשאים את אלהיהם עמהם למקום
שחונים שם ואני נשאתי אתכם עד אשר
קבעתי אתכם והנחתם אותי כך ת"י ורבותינו
אמרו כתיים עובדים למים וקדריים עובדים
לאש ואע"פ שידעו שהמים מכזין את האש
לא הניחו את אלהיהם:

(יא) זלא יועיל – זעכו"ם שאין זה תועלת:
(יז) שמו שמים – לשון תמהון כמו השחוממו
והוא לשון זוויו כמו אם זה יאמרו אלינו דומו
(שמואל א יד). ושערו – לשון סער. חרבו

כתובים – תהילים פרק מד' יב'–טו'

(יב) תתננו כצאן מאכל ובגוים זריתנו: (יב) מסרתנא היך ענא למיכלא וביני עממיא בדרתא
יתנא:

(יג) תמכר עמך בלא הזן ולא רבית במחיריהם: (יג) זבנתא עמך מגן דלא ממונא ולא
אסגיתא קנינא בפרונייהון:

(יד) תשימנו חרפה לשכנינו לעג וקלס לסביבותינו: (יד) שויתנא קלנא לשיבנא
ממקנותא ותורפיתא לחורנותנא:

(טו) תשימנו משל בגוים מגוד ראש בלאמים: (טו) שויתנא למתלא בעממיא טלטול רישא
באומיא:

רש"י

(יז) זריתנו – אפנדישנו"ש זלעז:

משנה – פסחים פרק ט'

(א) מי שהיה טמא או בדרך רחוקה ולא עשה את הראשון, יעשה את השני.
שגג או נאנס ולא עשה את הראשון, יעשה את השני. אם פג, למה נאמר
טמא או שהיה בדרך רחוקה, שאילו פטורין מן ההפרת, ואלו חייבין בהפרת:

עשו פסח שני חייבין בהכרת, כלכתוב
(זמדבר ט) והאיש אשר הוא טהור וזדך לא
היה וחדל לעשות הפסח ונכרתה, משמע
דעל כל שאר שגגות ואונסין שארעו זראשון
חוץ מטמא ודך רחוקה חייבין כרת אם לא
עשו פסח שני:

רע"ב – (א) שאלו פטורים מן הכרת –
הטמא או שהיה זדך רחוקה פטור הכתוב
מלעשות פסח ראשון, ועיקר כרת זפסח
ראשון הוא, לפיכך אם לא עשו פסח שני
פטורים מן הכרת: ואלו חייבין בהכרת –
השוגג או האנס חייבין היו זפסח ראשון
אלא שהשגגה והאנס עכבתן, וכשהזידו ולא

חק לישראל – פרשת מסעי יום ב'

(ב) איזו היא דרך רחוקה, מן המודיעים ולחוז, ובמדתה לכל רוח, דברי רבי עקיבא. רבי אליעזר אומר, מאסקפת העזרה ולחוז. אומר רבי יוסי, לפיכך נקוד על ה' לומר, לא מפני שרחוקה ודאי, אלא מאסקפת העזרה ולחוז:

דלן לך רחוקה. ורבי עקיבא סבר שאין לו אלא לין נאנס אצל לא לין לך רחוקה, הואיל והיה מן המודיעית ולפניס. והלכה כר' עקיבא: לפיכך נקוד על ה' של רחוקה – אני שמעתי לדרוש, רחוק חמש אמות מאסקופת העזרה, שאפילו אינו רחוק אלא חמש אמות בלבד בסוף שעת והקרבת הקרבן נדון דלן לך רחוקה:

רע"ב – (ג) מן המודיעית – שם מקום רחוק מירושלים מהלך חמש עשרה מילין, והוא שיעור מהלך אדם בינוני ניסן וימי תשרי שהימים והלילות שוים מהנז החמה עד בין הערבים שהוא שעת הקרבת הקרבן: חוז לאסקופת העזרה – אפילו היה קרוב לירושלים וחלה ונתעכב ולא הגיע לאסקופת העזרה עד סוף שעת הקרבת הקרבן, נדון

(ג) מיה בין פסח ראשון לט"ג, הראשון אסור בבל יראה ובל ימצא, והשני, מצה וחמץ עמו בבית. הראשון טעון הלל באכילתו, והשני אינו טעון הלל באכילתו. זה וזה טעון הלל בעשייתו, ונאכלין עלי על מצות ומרורים, ודוחין את השבת:

טעון הלל באכילתו וכו' – דכתיב (ישעיה ל) השיר הזה יהיה לכם כליל התקדש חג, ליל המקודש לחג שהוא פסח ראשון טעון הלל, ושאינו מקודש לחג אינו טעון הלל: זה וזה טעונים הלל בעשייתו – ללילה מיעט קרא משיר, יום לא מיעט:

רע"ב – (ג) והשני חמץ ומלה עמו בבית – דכתיב (במדבר ט) כל חוקת הפסח יעשו אותו, משמע מצות שגופו כגון כלי ועל מצות ומרורים יאכלוהו עושין אותו ככל חוקת הפסח, אצל מצות שאל גופו ממקום אחר כגון תשחט שאור ולא תשחט על חמץ אין עושין אותו ככל חוקת הפסח: הראשון

(ד) הפסח שפא בטמאה, לא יאכלו מפניו זבין וזבות גדות ויולדות. ואם אכלו, פטורים מפירת. רבי אליעזר פוטר אף על בייאת מקדש:

מאס טומאה: אף על ביאת מקדש – פוטר הזבין והזבות, אם נכנסו למקדש פטורים כשהפסח נדחה מפני הטומאה, דכתיב (במדבר ח) וישלחו מן המחנה כל כרוע וכל זב וכל טמא לנפש, בזמן שטמאי מתים משתלחין, זבין ומטורעים משתלחין. אין טמאי מתים משתלחין, אין זבים ומטורעים משתלחין. ותנא קמא לא דריש לקרא להכי, דכולהו אכטריכו לחלקם ממחנותיהם. ואין הלכה כר' אליעזר:

רע"ב – (ד) לא יאכלו ממנו זבין – דגבי טמא לנפש כתיב איש, דדרשינן מיניה איש נדחה ואין צבור נדחין, ואצל גבי זיבה אף צבור נדחין: ואם אכלו פטורים מכרת – דאוכל קדשים בטומאת הגוף דכתיב (ויקרא ז) כל טהור יאכל בשר, וסמין ליה והנפש אשר תאכל בשר כו' וטומאתו עליו ונכרתה, בשר הנ אכל לטהורים, טמאים חייבין עליו מאס טומאה, ושאינו נאכל לטהורים כגון פסח הבא בטומאה אין טמאין חייבין עליו

(ה) מיה בין פסח מצרים לפסח דורות, הזאה באגדת אזור על המשקוף ועל אחד, ופסח דורות נוהג כל שבעה:



חק לישראל – פרשת מסעי יום ב'

דפסח מזכיר (שמות יג) ולא יאכל חמץ
היום אתם יוצאים, קרי ביה לא יאכל חמץ
היום שאתם יוצאים בלל:.

רע"ב – (ה) לילה אחד, ופסח דורות נוהג
כל שבעה – מתניתין חסורי מחסרה והכי
קתני, ונאכל בחפזון בלילה אחד וחמוצו כל
היום ופסח דורות חמוצו נוהג כל שבעה,

(ו) אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, שְׁמַעְתִּי שֶׁתְּמוּדַת הַפֶּסַח קָרְבָּה, וְתְמוּדַת הַפֶּסַח אֵינָה
קָרְבָּה, וְאֵין לִי לְפָרֵשׁ. אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא, אֲנִי אֶפְרָשׁ. הַפֶּסַח שֶׁנִּמְצָא קִדְּם
שְׁחִיטַת הַפֶּסַח, יִרְעָה עַד שְׁיִסְתָּאב, וְיִמְכַר, וְיִקַּח בְּדַמְיֵו שְׁלָמִים, וְכֵן
תְּמוּדַתוֹ. אַחַר שְׁחִיטַת הַפֶּסַח, קָרַב שְׁלָמִים, וְכֵן תְּמוּדַתוֹ:

שחיטה בשם פסח, וזה שלא הקריבו לחו
בזדים ולא יקרב הוא עצמו שלמים: עד
שיסתאב – שיפול בו מוס שלא יהיה ראוי
לקרבן: וכן תמורתו – אם המיר בו בהמת
חולין אחרי כן: לאחר הפסח – כלומר ואם
לאחר שחיטת השני נמצא, הרי לא קבעתו
שעת שחיטה בשם פסח, ולא נדחה בזדים,
ויקרב הוא עצמו שלמים: וכן תמורתו – והוא
הדין למזכיר ר' יהושע למתני בפסח עצמו, יש
פסח קרב ויש פסח שאינו קרב:

רע"ב – (ו) שמעתי – מרבותי: שתמורת
הפסח קריבה – שלמים אחר הפסח:
ותמורת הפסח אינה קריבה – ויש תמורת
פסח שאינה קריבה היא עצמה שלמים, אלא
תרעה עד שיפול בה מוס ותמכר ויביא
דמיה שלמים, דמותה הפסח קרב שלמים:
ואין לי לפרש – שכחתי על אי זו שמעתי
תקרב, ועל איזו תרעה עד שתסתאב: הפסח
– שאבד והפריש אחר תחתיו ונמצא פסח
ראשון קודם שחיטת השני, שהיה עומד
לפניו בשעת שחיטה, הרי קבעתו שעת

(ז) הַמִּפְרִישׁ נִקְבָּה לְפִסְחוֹ אוֹ זָכַר בֶּן שְׁתֵּי שָׁנִים, יִרְעָה עַד שְׁיִסְתָּאב, וְיִמְכַר,
וְיִפְלוֹ דַּמְיֵו לְנִדְבָה. הַמִּפְרִישׁ פִּסְחוֹ וְיָמַת, לֹא יִבְיָאֵנוּ בְּנוֹ אַחֲרָיו לְשֵׁם פֶּסַח,
אֶלָּא לְשֵׁם שְׁלָמִים:

פסח – דהוה ליה פסח שמתו בעליו ואין כאן
מנויין:

רע"ב – (ז) ויפלו דמיו לנדבה – נותנים
אותן המעות לתיבה שבמקדש ומקריבין מהן
עולות נדבה: לא יביאנו בנו אחרינו לשם

(ח) הַפֶּסַח שֶׁנִּתְעַרַב בְּזָבָחִים, כֵּלֵן יִרְעוּ עַד שְׁיִסְתָּאבוּ, וְיִמְכְּרוּ, וְיִבְיָא בְּדַמְיֵו
הַיִּפָּה שְׁבֵהֵן מִמִּין זֶה, וּבְדַמְיֵו הַיִּפָּה שְׁבֵהֵן מִמִּין זֶה, וְיִפְסִיד הַמּוֹתֵר מִבֵּיתוֹ.
נִתְעַרַב בְּבָכוּרוֹת, רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר, אִם חִבּוּרַת בְּהֵנִים, יֵאבְלוּ:

שבהן שזה סלע, מביא שלש סלעים מזיחו
ונוטל הסלע האחת ואומר, כל מקום שהיא
העולה הרי היא מחוללת על סלע זו, ויביא
ממנה עולה. ונוטל הסלע השניה ואומר, כל
מקום שהוא אשם הרי הוא מחולל על סלע
זו, ויביא בה אשם. וכן לשלמים: נתערב
הפסח בזכורות – שמתן למס ודס הפסח
שזה: ר' שמעון אומר אם חבורת כהנים
יאכלו – כולן בו בלילה. שהזכור נאכל
לכהנים. ויקרב פסח לשם פסח בכל מקום
שהוא, וזכורות לשם זכורות בכל מקום שהן.

רע"ב – (ח) הפסח שנתערב – שלשה
קטלאים, אחד של פסח, ואחד של אשם,
ואחד של עולה, שנתערבו. כולן ירעו עד
שיסתאבו: ויביא דמיה היפה שבהן – עולה
דשמא יפה שבהן עולה היה. ודמיה היפה
שבהן אשם דשמא היפה אשם היה. ודמיה
היפה שבהן פסח אשם קודם הפסח נסתאבו
כולן, ואם לאחר הפסח נסתאבו יביאם
לשלמים דשמא היפה פסח היה. ואותו מותר
שארץ להוסיף על השנים עד שיגיעו לדמיה
היפה, יפסיד משלו. וכילד עושה, אם היפה



חק לישראל – פרשת מסעי יום ב'

הפסול. ורצנן פליגי עליה ואמרי ירעו כולן עד שיסתאבו ויביא מעות בדמי היפה שבהן כלאמרן בפסח שנתערב בזבחים – ואין הלכה כר' שמעון:

ואע"פ שהן ממעטין בזמן אכילת הזכור, שהזכור נאכל לשני ימים ולילה אחד ועכשיו אין אוכלין אותו אלא עד חצות כזמן הפסח ונמלאו מזבחים קדשים לבית הפסול, ר' שמעון סבר שיכולין להביא קדשים לבית

(ט) חבורה שאבד פסחה, ואמרה לאחד, צא ובקש ושחוט עלינו, והלה ומצא ושחט, והם לקחו ושחטו, אם שלו נשחט ראשון, הוא אוכל משלו, והם אוכלים עמו משלו, ואם שלו נשחט ראשון, הם אוכלין משלו, והוא אוכל משלו. ואם אינו ידוע איזה מהן נשחט ראשון, או ששחטו שניהן באחד, הוא אוכל משלו, והם אינם אוכלים עמו, ושלו יצא לבית השרפה, ופטורין מלעשות פסח שני. אמר להן, אם אחרתי, צאו ושחטו עלי. הלה ומצא ושחט, והן לקחו ושחטו. אם שלו נשחט ראשון, הן אוכלין משלו, והוא אוכל עמהן. ואם שלו נשחט ראשון, הוא אוכל משלו, והן אוכלין משלו. ואם אינו ידוע איזה מהם נשחט ראשון, או ששחטו שניהם באחד, הן אוכלין משלו, והוא אינו אוכל עמהן, ושלו יצא לבית השרפה, ופטור מלעשות פסח שני. אמר להן ואמרו לו, אוכלין כלם מן הראשון. ואם אין ידוע איזה מהן נשחט ראשון, שניהן יוצאין לבית השרפה. לא אמר להן ולא אמרו לו, אינן אחרתין זה לזה:

עלינו: הוא אוכל עמהן – ושלו ישרף, כיון שהמנוהו על שלהן הרי נמשך מן הראשון וחזר בו משליחותו: ושלו יכל לבית השריפה – שמא שלהן נשחט ראשון ונמשך ומשלו, שהרין עשאו שלוחיו: ופטור מפסח שני – דממה נפשך בראשון נמנה, ואכילה לא מעכבת: אמר להן – שחטו עלי אם אחרתי: ואמרו לו – זקש ושחט עלינו: יאכלו כולם מן הראשון – להוא שלוחם והם שלוחיו: ואם אין ידוע איזה ראשון שניהם ישרפו – ופטורים מפסח שני: אין חייבין באחריות זה לזה – אין להם טענה זה על זה. אין חוששין איזה ראשון, אלא הוא אוכל משלו והן אוכלין משלו:

רע"ב – (ט) לא זקש – את האבוד ושחוט עלינו: אם שלו נשחט ראשון – הואיל והם אמרו לו שחוט עלינו על שלו הם נמנים, ושלוחם ישרף, דפסח בלא זעלים הוא ואוכלים כולם משלו: ואם שלהן נשחט ראשון – הוא אוכל משלו, שהרי לא נמנה על שלהן. והן אוכלין משלו, שהרי חזרו בהן מן האבוד ומשכו ידיהן ממנו: והן אינן אוכלין עמו – שמא שלהן נשחט ראשון ומשכו ידיהם מזה: ושלוחם יכל לבית השריפה – שמא שלו נשחט ראשון ואינן נמנין על השני: ופטורים מפסח שני – דממה נפשך [בראשון] [באחד] נמנו, ואכילה לא מעכבת: אמר להן – אותו היחיד שהלך לזקש את האבוד, אם אחרתי תמנני עמכם ושחטו עלי. והם לא אמרו לו שחוט

(י) שתי חבורות שנתערבו פסחיהן, אלו מושכין להם אחד ואלו מושכין להן אחד, אחד מאלו בא לו אצל אלו, ואחד מאלו בא לו אצל אלו, וכך הם אומרים, אם שלנו הוא הפסח הזה, ידיה משובות משלך ונמנית על שלנו, ואם שלך הוא הפסח הזה, ידינו משובות משלנו ונמנית על שלך. וכן חמש



חק לישראל – פרשת מסעי יום ב'

חֲבוּרוֹת שֶׁל חֲמֹשֶׁה חֲמֹשֶׁה, וְשֵׁל עֶשְׂרֵה עֶשְׂרֵה, מוֹשְׁבֵינִי לָהֶן אֶחָד מִכָּל חֲבוּרָה וְחֲבוּרָה, וְכֵן הֵם אוֹמְרִים:

משלנו הרי נותר פסח בלא בעלים מיד, וזה אסור. ועכשיו כשאחד מחבורה זו בא אל האחרת ממה נפשך אין כאן פסח בלא בעלים, אם יפה זכרו להם הרי כל בני חבורתו עליו חוץ מן האחד שפירש מהן ומשך ידו, ואם החליפו הרי הלך אחד מהם עם פסחו, וכשמשכו הנותרים ידיהם הימנו, נשאר הוא עליו: וכן חמש חבורות של חמשה חמשה – בני אדם. שנתערבו פסחיהן. כל חבורה וחבורה מושכין להם אחד מן הפסחים, חמשה אנשים שבכל חבורה וחבורה [מתחלקין] לחמשה פסחים, אם החליפו לא יחא כאן פסח שאין אחד מבעליו הראשונים עליו: וכך הם אומרים – כשנעשו עתה החבורות החדשים אומרים הארבעה לאחד, אם שלך הוא פסח זה הרי ידינו ארבעתנו מסולקות מארבעה פסחיו בכל מקום שהם ונמנינו עמך, וכן הוא ושלשה חוזרין ואומרין לשני, וכן הארבעה לכל אחד שבחבורה. וכל חבורה וחבורה כן:

רע"ב – (י) אלו מושכין להם אחד – מן הפסחים. ואלו מושכין להם אחד: אחד מבני חבורה זו בא לו אלל חבורה זו, ואחד מזו בא לו אלל זו: וכך הם לאותו יחיד הבא אללם: אם שלנו הוא – אותו הפסח שמשכנו אלינו יפה זכרנו את שלנו, המשך ידך משלך והמנה עמנו על שלנו: אם שלך הוא פסח זה – הרי אתה עליו וידינו משוכות משלנו ויהא לבני חבורה האחרת ונמנינו על זה שלך. נמצא אם החליפו הרי נמשכו כל החבורה משלהם ונמנו על אותו שזכרו. וכך אומרים בני חבורה השניה ליחיד הבא אללם. ועל כרחם לריך אחד מאלו לבוא אלל אלו ולמנות עמהן, ולא אמרינן ימשכו אלו משלהן בכל מקום שהוא ואלו משלהן ויחזרו וימנו אלו על אחד ואלו על אחד, משום דאמרינן בצרייתא בגמרא דאסור למשוך כל בני החבורה מן הפסח ולהניחו בלא בעלים, ושמא החליפו ורואים למשוך מלפסחתם ולימנות על אחר, כשאמרו הרי ידינו משוכות

גמרא – פסחים דף קו' ע"א

תנו רבנן זכור את יום השבת לקדשו זוכרהו על היין אין לי אלא ביום בלילה מנין תלמוד לומר זכור את יום השבת לקדשו בלילה מניין אדרבה עיקר קדושה בלילה הוא קדיש דכי קדיש תחלת יומא בעי לקידושי ותו בלילה מנין תלמוד לומר זכור את יום תנא מיהדר אלילה וקא נסיב ליה קרא דיממא הכי קאמר זכור את יום השבת לקדשו זוכרהו על היין בכניסתו אין לי אלא בלילה ביום מנין תלמוד לומר זכור את יום השבת ביום מאי מברך אמר רב יהודה בורא פרי הגפן רב אשי איקלע למחוזא אמרו ליה ליקדיש לן מר קידושא רבה הבו ליה סבר מאי ניהו קידושא רבה אמר מכדי כל הברכות כולן בורא פרי הגפן אמרי ברישא אמר בורא פרי הגפן ואגיד ביה חזייה לההוא סבא דגחין ושתי קרי אנפשיה החכם עיניו בראשו אמרי בני רבי חייא מי שלא הבדיל במוצאי שבת מבדיל והולך בכל השבת כולו ועד כמה אמר רבי זירא עד רביעי בשבת כי הא

חק לישראל – פרשת מסעי יום ב'

דיתוב רבי זירא קמיה דרב אסי ואמרי לה רב אסי קמיה דרבי יוחנן ויתוב וקאמר לענין גיטין חדא בשבתא תרי ותלתא בתר שבתא ארבע וחמשה ומעלי יומא קמי שבתא אמר רב יעקב בר אידי אבל לא על האור אמר רב ברונא אמר רב הנוטל ידיו לא יקדש אמר להו רב יצחק בר שמואל בר מרתא אכתי לא נח נפשיה דרב שכחנינהו לשמעתתיה זמנין סגיאיין הוה קאימנא קמיה דרב זימנין דחביבא עליה ריפתא מקדש אריפתא זימנין דחביבא ליה חמרא מקדש אחמרא:

רש"י על הגמרא

שאמר קודם השבת תחני לי: אבל לא על האור – אם לא זיך צורח מאורי האש במוצאי שבת שוב אינו מצדד: נטל ידיו לא יקדש – דקידושא מפסיק בין נטילה לאכילה, והוי כהיסח הדעת, ובעי נטילה אחריתי בתר קידושא: דחביבא ליה ריפתא – שהיה רעב מקדש אריפתא, אלמא לא בעי נטילה אחריתי, אלמא מעיקרא משי ואכיל נהמא דקידושא: דחביבא ליה חמרא – שהיה כמא:

לקדשו – משמע משעה שמתקדש היום: אין לי אלא ציום – לקמן פריך אדרבה, עיקר קדושא בלילה הוא, לכניסתו היא קדושתו קידושא רבא צורח פרי הגפן, ואהכי קרי ליה קידושא רבה דאכולהו קידושי אמרי לה: ואגיד ציה – האריך בו: עד רביעי בשבת – אבל מרביעי ולהלן גבי שבת הבא מתחשב: לענין גיטין – אמר לה הרי זה גיטך על מנת שתחני לי מאתים זו אחר השבת או

זוהר – תרומה דף קנז' ע"א

פליג חרבא. ולא אשתכח חרבא תקיפא בכל עלמא, בר ההוא מדבר, דתברו חיליה ותקפיה ישראל ארבעים שנה, כמה דאת אמר (דברים ח) המוליכה במדבר הגדול והנורא. בההוא מדברא, שלטא סטרא אחרא, ובעל פרחיה אזלו ישראל עליה, ותברו חיליה, ארבעין שנין. ואי ישראל ישתכחו זכאין באינון ארבעין שנין, הוה מתעברא ההוא סטרא אחרא מעלמא, ומדקא ארגיזו ליה לקודשא בריה הוא כל אינון זמנין, אתתקף ההוא סטרא אחרא, ונפלו בלהו תמן תחות רשותיה:

(קנ"ז ע"ב) שולטנותיה דרזא דמהימנותא, גו אמצעיתא דנקודה דכל (עלמא) ארעא קדישא, בבי קדש הקדשים. ואף על גב דהשתא לאו איהו בקימא, בזכותיה כל עלמא אתון, ומזונא וספוקא מתמן נפקא לכלא, בכל אתר סטרא דישובא. ובגין כה, אף על גב דישראל השתא לבר מארעא קדישא, עם כל דא מחילא וזכותא דארעא, אשתכח מזונא וספוקא לכל עלמא. ועל דא פתיב (דברים ח) וברכת את יי אלהיך על הארץ הטובה אשר נתן לך. על הארץ הטובה ודאי, דהא בגינה מזונא וספוקא אשתכח בעלמא:



חק לישראל – פרשת מסעי יום ב'

מֵאֵן דְּאַתְעֵדֵן עַל פְּתוּרֵיהּ וּמִתְעַנַּג בְּאַיְנוֹן מִיכְלִין, אֵית לִיהּ לְאַדְפְּרָא וּלְדַאָגָא עַל קְדוּשָׁה דְּאַרְעָא קְדִישָׁא, וְעַל הֵיכְלָא דְּמִלְכָּא דְּקָא אֶתְחַרִּיב. וּבְגִין הַהוּא עֵצִיבוּ דְּאִיהוּ קָא מִתְעַצֵּב עַל פְּתוּרֵיהּ, בְּהַהוּא חֲדוּהּ וּמְשִׁתְּיָא דְּתַמּוּ, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חָשִׁיב עָלֶיהּ כְּאֵלוּ בְּנֵה בֵּיתֶיהּ, וּבְנֵה כָּל אֲיִנוֹן חֲרַפֵּי דְּבֵי מְקוּדְשָׁא, וְפָאָה חוּלְקִיָּה:

הלכה – הרמב"ם הלכות תפילה פרק יב'

(ט) כיון שהתחיל הקורא לקרות בתורה אסור לספר אפילו בדבר הלכה אלא הכל שומעין ושותקין ומשימין לבם למה שהוא קורא שנאמר ואזני כל העם אל ספר התורה ואסור לצאת מן הכנסת בשעה שהקורא קורא ומותר לצאת בין איש לאיש ומי שהוא עוסק בתורה תמיד ותורתו אומנותו מותר לו לעסוק בתלמוד תורה בשעה שהקורא קורא בתורה:

(י) מימות עזרא נהגו שיהא שם תורגמן מתרגם לעם מה שהקורא קורא בתורה כדי שיבינו ענין הדברים והקורא קורא פסוק אחד בלבד ושותק עד שיתרגם אותו התורגמן וחוזר וקורא פסוק שני ואין הקורא רשאי לקרות למתורגמן יותר מפסוק אחד:

לע"נ

זאב וזיים בן שרדה, משה דוד בן סולטנה סוזן מלכה, גד גבריאל בן סוזן, סולטנה סוזן מלכה בת שמואלה, דניאלה פורטונה בת רזאל, צדיקה בת שרדה ז"ל.